

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București 05.03.2009
Nr. L 550

Domnului

Senator TONI GREBLĂ
PREȘEDINTELE COMISIEI JURIDICE, DE NUMIRI, DISCIPLINĂ,
IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI

În temeiul articolului 105 din Regulamentul Senatului, în ședința din 4 martie 2009, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre *reexaminare a proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.46/2008 pentru modificarea art.33 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (procedură de urgență)*, în vederea întocmirii raportului suplimentar.

În acest sens, vă anexăm extras din stenograma ședinței Senatului din data de 4 martie 2009.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Mircea Geoană

*

Punctul 24 din ordinea de zi - Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2008 pentru modificarea art. 33 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

Punctul de vedere al Guvernului.

Doamna Rodica Constantinovici :

Domnule președinte, Legea nr. 303/2004 prevedea ca regulă, privind intrarea în magistratură, absolvirea Institutului Național al Magistraturii, regulă de la care au fost prevăzute două excepții: accesul în magistratură prin promovarea unui concurs organizat la nivel național de Consiliul Superior al Magistraturii, la care pot participa persoane cu minim 5 ani vechime în anumite funcții de specialitate juridică prevăzute de lege și accesul în magistratură pe baza unui interviu organizat de Consiliul Superior al Magistraturii pentru persoanele care au îndeplinit timp de minim 10 ani funcția de judecător, procuror, magistrat, asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție, avocat, consilier juridic, notar și profesor universitar de specialitate juridică. Modalitatea de acces în magistratură fără concurs, pe baza unui interviu, susținut la secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii a fost criticată în raportul interimar al Comisiei Europene din 4 februarie 2008 privind progresele realizate în România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, menționându-se în mod expres faptul că aproximativ jumătate din recrutările din sistemul judiciar au fost realizate pe bază de interviuri și de vechime, fără a controla

capacitatea sau pregătirea profesională a magistratului astfel selectat.

Având în vedere aceste critici și în contextul iminenței celorlalte rapoarte de evaluare a progreselor din partea Comisiei Europene, s-a impus adoptarea măsurii de eliminare a modalității de acces în magistratură pe baza interviului, singura excepție de la regula absolvirii Institutului Național al Magistraturii fiind, în urma promovării ordonanței de urgență, promovarea concursului organizat pentru persoanele cu o vechime de minim 5 ani în anumite funcții de specialitate juridică prevăzute de lege. Vă mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană :

Mulțumesc.

Domnule președinte Greblă, vă rog.

Domnul Toni Greblă :

Pentru aceleași motive, stimați colegi, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a hotărât raport de admitere fără amendamente, astfel încât vă supunem dezbaterii și adoptării acest raport de admitere împreună cu proiectul de lege.

Legea este organică. Senatul este Camera decizională.

Domnul Mircea-Dan Geoană :

Mulțumesc. Intervenții ?

Domnul senator Urban, vă rog.

Domnul Iulian Urban :

Vă mulțumesc frumos, domnule președinte.

Așa cum ați observat, probabil, a existat un amendament pe care l-am propus, pe care eu vreau doar să-l explic plenului Senatului, ce am vrut noi, fără să doresc neapărat să-l susțin.

Vreau să vă atrag atenția asupra alin. 5 care a fost abrogat din această Ordonanță nr. 46/2008. Din punctul meu de vedere este o mare greșală care s-a făcut de către fostul Guvern și am să vă explic de ce. Ni s-a spus la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, de către reprezentantul Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, faptul că nu este posibilă reîntoarcerea în magistratură a persoanelor care au îndeplinit funcția de judecători sau procurori timp de minim 10 ani de zile întrucât există niște impedimente la nivelul Uniunii Europene și în raportul de justiție s-ar fi atins acest subiect și, pe cale de consecință, s-ar fi semnalat României că nu procedează în consecință.

Eu vreau să vă spun că nu este deloc așa. Vreau să vă spun că este păcat ca niște magistrați care au o experiență de minim 10 ani de zile, care pleacă din magistratură pentru varii motive, motive familiale, personale, să nu le permitem să se întoarcă în magistratură fără concurs, în condițiile în care – vă citez din raportul Comisiei Europene care spune că – „numărul de posturi de magistrat neocupate în România este inacceptabil de ridicat”, sunt 433 de posturi vacante. Însuși Cătălin Predoiu, ministrul justiției, spunea că sunt depuse foarte multe cereri de pensionare la Consiliul Superior al Magistraturii.

Pe tema acestui alin. 5 vreau să vă atrag atenția asupra faptului că există deja hotărâri judecătorești prin care magistrați care au dorit

să se reîntoarcă, care aveau 10 ani vechime și au dorit să se reîntoarcă în magistratură și n-au fost primiți pentru că deja alin. 5 fusese abrogat, ca efect a aflării în vigoare a ordonanței, au început să câștige procese împotriva statului român.

În ceea ce privește acest argument legat de Uniunea Europeană, vreau să vă spun că prin scoaterea alin. 5, prin abrogarea lui, se încalcă, în primul rând, art. 5 din Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, care prevede că, în caz de realegere a judecătorilor în funcție, chiar dacă nu imediată, este obligatoriu să fie păstrat rangul protocolar deținut anterior pentru că, la acest moment, un judecător, care, să spunem, are 10-15 ani experiență și care după 3 ani de zile se întoarce în magistratură, este obligat să dea examen, *să parcurgă din nou etapele preliminare, să facă din nou Institutul Național al Magistraturii,*

să parcurgă din nou etapele preliminare, să facă din nou Institutul Național al Magistraturii, cot la cot cu un absolvent de facultate. Este păcat, pentru că investim foarte mulți bani în acești magistrați, avem nevoie de ei și de aceea eu am considerat că acel alin. (5) merita să aibă o atenție specială. Repet, eu am vrut doar să vă expun motivele pentru care am formulat amendamentul care a fost respins de către comisie. Vă mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Domnul senator Frunda.

Domnul Frunda György:

Mulțumesc, domnule președinte.

Vreau să susțin amendamentul domnului senator Urban și, dacă îl va reitera la capitolul amendamente respinse, cred că are șanse ca acest amendament să fie acceptat.

Cred eu că ordonanța de urgență în sine nu rezolvă o problemă reală a justiției din România. Spunea domnul senator Urban de 400 și câțiva magistrați lipsă. Numărul celor necesari pentru ca justiția din țara noastră să funcționeze normal, la nivelul mediu al Uniunii Europene, ar fi cam 800 de judecători și puțin mai mulți procurori. La ora actuală, un proces, în România, durează în medie trei ani de zile și, dacă nu vom crește numărul judecătorilor și al procurorilor, dacă nu vom modifica codurile, care sper să intre în vigoare cât de repede, atunci nu vom ajunge la media Uniunii Europene. Ce înseamnă acest lucru? Dacă un judecător din Germania judecă pe zi cinci cauze, un judecător din România judecă pe zi 80 de cauze. La 80 de cauze este imposibil să administrez

probe, este imposibil să ascuți concluziile avocaților și să redactezi hotărâri care țin cont de adevărul din proces și care să facă față criticilor care i se aduc hotărârii respective. Trebuie să facem ceva, suntem conștienți de treaba aceasta, dar, în loc să stimulăm judecătorii să rămână pe post, prin măsurile aduse în ultimele luni aceștia au fost mai mult împinși spre pensionare.

Odată cu luna decembrie, când s-a pus problema reducerii pensiei și egalizării acestora, un prim efect a fost că judecătorii de la Curțile de Apel și de la Înalta Curte de Casație și Justiție, acolo unde este cea mai mare nevoie de judecători cu experiență, au ales pensia. La ora actuală, din câte știu eu, sunt peste 70-80 de cereri de pensie la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, unii au și plecat, unii vor pleca. Ce este mai bine? Să le permitem acestor judecători să revină în sistem și să fie de ajutor sistemului până când vor interveni noi judecători. Și aici nu este suficient să termini Institutul Național al Magistraturii și să lucrezi doi-trei ani. Un judecător se formează în cel puțin opt-zece ani, ca să fie un judecător cu competență și să domine câmpul său de activitate.

Iată de ce - este ora târzie, nu vreau să duc gândirea până la capăt pe toată reforma justiției – vreau să arăt că această ordonanță de urgență rezolvă doar parțial, segmential problemele care se pun. Cred eu că trebuie să revenim la amendamentul de la alin. (5) și să-l votăm, să cerem ministerului să prezinte o strategie coerentă de reformă a justiției în România: număr de judecători, coduri, activitatea penitenciarelor, activitatea executorilor judecătorești, discutăm acum despre avocați, deschiderea porților pentru notari,

pentru că aceste rezolvări pe care noi le-am făcut pe planșe și domenii de activitate nu sunt corelate, nu se leagă. De aceea justiția din țara noastră nu funcționează cum trebuie. Vă mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Mulțumesc.

Un inițiator al acestui amendament, domnul senator Șova.

Domnul Dan-Coman Șova:

Mulțumesc, domnule președinte.

Vreau să aduc la cunoștința tuturor colegilor că votul în comisie, prin care a fost acceptată propunerea Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești, prin includerea și a magistraților care au avut zece ani de activitate în rândul acestei instituții, a fost un vot foarte strâns. Îmi pot exprima opinia personală că cei care au votat în favoarea proiectului Guvernului au dat un vot emoțional. Guvernul, reprezentanții Ministerului Justiției și Libertății Cetățenești au invocat raportul Comisiei Europene, care însă face referire la faptul că pentru accesul în magistratură este nevoie de pregătire profesională solidă și de experiență, intenția raportorilor de la Comisia Europeană fiind să excludă de la accesul în magistratură, fără examen, al celor proveniți din alte profesii juridice și fără experiență.

Atunci când am ridicat în comisie problema magistraților care au avut zece ani de activitate, care din motive neimputabile sau care nu au legătură cu vreo culpă profesională au ieșit temporar din magistratură și vor să revină, mi s-a dat o replică pe care trebuie să o spun în plen, pentru că mi s-a părut cel puțin hilară. Mi s-a spus că

niciun magistrat serios nu părăsește magistratura și că cei care părăsesc din motive neimputabile, în fapt sunt cei asupra cărora Consiliul Superior al Magistraturii, din colegialitate, nu le-a dat o decizie de excludere din magistratură. Un asemenea argument mi s-a părut inadmisibil și aruncă o anatemă inacceptabilă asupra judecătorilor.

Într-o asemenea situație, fiind unul dintre cei care am susținut că magistrații care au zece ani vechime trebuie să fie primiți înapoi, luând în considerare eventual un termen de trei ani, cinci ani, deci să revină în trei ani, în cinci ani înapoi în magistratură, eu v-aș solicita, domnule președinte, să supuneți votului plenului retrimiteră acestei inițiative legislative către Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări pentru a fi reexaminată, cu asumarea responsabilității de către membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări să informeze grupurile parlamentare în mod complet cu privire la acest proiect de lege și, eventual, să-l supunem la vot după o reexaminare în comisie.

Domnul Mircea-Dan Geană:

Domnule senator Andrei, vă rog.

Domnul Florin-Mircea Andrei:

Mulțumesc, domnule președinte.

Doamnelor și domnilor colegi,

Sunt fără dubii argumentele aduse de domnul senator Frunda și de inițiatorii amendamentului, domnul senator Urban și domnul senator Șova. Comisia, când a votat acest proiect de lege, a mai avut în vedere și alte argumente. Unul din acestea a fost că, de regulă,

juriștii din categoriile care beneficiau de această facilitate la accesul în justiție se întorceau, de obicei, în justiție la un an, maximum doi ani de zile înainte de pensie. Pensiile magistraților, după cum știm, sunt 80% din brutul lunar al ultimului an și atunci nu aveam îmbunătățirea calității actului de justiție, aveam mai mult o nouă favorizare a unei categorii de persoane. Pe de altă parte, posibilitatea unui judecător să iasă din sistem – și vă spun acest lucru ca fost magistrat – și să se reîntoarcă atunci când vrea este de natură a slăbi personalul în justiție și specializarea pe o anumită linie. Dar argumentele sunt și pro, și contra în această ordonanță.

Cred că o regândire mai bună a amendamentelor sau a posibilității de retrimiteri la comisie nu este un lucru rău, este un lucru bun.

Mă raliez opiniei domnului senator Șova, aceea de retrimiteri a proiectului de lege la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări.

Aș sugera inițiatorilor sau ministerului să vină cu amendamente care totuși să restrângă această posibilitate, să nu fie dezlănțuită posibilitatea intrării în sistemul justiției. Cel puțin, eu știu că în țară sunt 20 000 și ceva de consilieri juridici, vom crea o presiune uriașă pe Consiliul Superior al Magistraturii. Mulțumesc.

Domnul Mircea-Dan Geoană:

Mulțumesc.

Cred că această propunere trebuie supusă votului.

Vă supun votului dumneavoastră propunerea de retrimiteri a acestui proiect de lege la comisia de specialitate. Vă rog să votați.

Cu 70 de voturi pentru, 19 voturi împotriva și 4 abțineri, proiectul de lege a fost retrimis la comisie.